

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ, ОСВІТИ ТА
СУСПІЛЬСТВА В XXI СТОЛІТТІ**

**ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND
SOCIETY IN THE XXI CENTURY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**22 червня 2023 р.
June 22, 2023**

**м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ, ОСВІТИ ТА
СУСПІЛЬСТВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**ACTUAL PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION
AND SOCIETY IN THE XXI CENTURY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**22 червня 2023 р.
June 22, 2023**

**м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Актуальні проблеми науки, освіти та суспільства в XXI столітті: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 22 червня 2023 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2023. 71 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми науки, освіти та суспільства в XXI столітті» з:

Боярський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України

Вінницький національний технічний університет

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ДВНЗ «Ужгородський національний університет

Державне підприємство «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л. І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України»

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Івано-Франківський національний медичний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Київський національний університет технологій та дизайну

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Льотна академія Національного авіаційного університету

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Національний університет «Одеська політехніка»

Національний університет водного господарства та природокористування

Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова

Поліський національний університет

Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Харківський національний економічний університету імені Семена Кузнеця

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти та суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; економічних наук; юридичних наук; психологічних наук; медичних наук; технічних наук; історичних наук; філософських наук; географічних наук; культурології; національної безпеки; політичних наук; фізичного виховання та спорту; державного управління; соціальних комунікацій.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ

© Автори тез, 2023

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2023

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ SECTION 1. ECONOMIC SCIENCES	7
<i>Галицина О. В.</i> ПРИХОВАНИХ КОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ МЕТОДІВ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЧАСОВИХ РЯДІВ.....	7
<i>Зубко О. В.</i> СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ.....	9
<i>Койнаш М. І.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	11
<i>Савченко А. П.</i> РИНКОВЕ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ДЕСТИНАЦІЙ.....	12
<i>Семенець В. О.</i> КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	13
<i>Цимбал К. О.</i> БРЕНДИНГ ДЕСТИНАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	15
СЕКЦІЯ 2. ЮРИДИЧНІ НАУКИ SECTION 2. LEGAL SCIENCES	18
<i>Котерлін І. Б., Остапчук М. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ NFT В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	18
СЕКЦІЯ 3. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 3. PSYCHOLOGICAL SCIENCES	20
<i>Єнісєєв А. А.</i> ЦІЛЕСПРЯМОВАНІСТЬ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТТЄВИХ ПЛАНІВ ОСОБИСТОСТІ.....	20
<i>Мартинюк Ю. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ НА МУЗИЧНІ УПОДОБАННЯ	22
<i>Шевченко Ю. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	24

СЕКЦІЯ 4. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ SECTION 4. GOVERNMENT MANAGEMENT	26
<i>Асланов С. А.</i> МОДЕЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ МІСЦЕ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	26
СЕКЦІЯ 5. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ SECTION 5. SOCIAL COMMUNICATION	28
<i>Зайцева Д.</i> ЛОГІСТИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ У ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	28
СЕКЦІЯ 6. ТЕХНІЧНІ НАУКИ SECTION 6. TECHNICAL SCIENCES	30
<i>Малініч І. П., Томчук М. А.</i> КОНКУРС «АДМІНІСТРУВАННЯ LINUX»: ОГЛЯД ЗАВДАНЬ МИНУЛИХ РОКІВ ТА ПОДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТИВИ	30
СЕКЦІЯ 7. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 7. MEDICAL SCIENCES	32
<i>Oktysiuk Y. V., Cherepiuk O. M., Avakov V. V.</i> PREVALENCE AND SEVERITY OF PLAQUE-INDUCED GINGIVITIS IN CHILDREN OF IVANO-FRANKIVSK REGION.....	32
<i>Курділь Н. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПАТОГІСТОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ЦІЛЬОВИХ ОРГАНАХ І СИСТЕМАХ У ОСІБ, ПОМЕРЛИХ ВНАСЛІДОК НАРКОТИЧНИХ ОТРУЄНЬ (ПЕРЕДОЗУВАНЬ)	33
СЕКЦІЯ 8. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ SECTION 8. PEDAGOGICAL SCIENCES	35
<i>Білик Н. І.</i> НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА XXI СТОЛІТТЯ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	35
<i>Yovk O. I.</i> CLIL vs. CONVENTIONAL FRAMEWORKS OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE.....	37
<i>Козубовська І. В., Булеза Б. Я., Палкуш В. П.</i> ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДО РОБОТИ З ДЕВІАНТНИМИ НЕПОВНОЛІТНИМИ В США.....	38

Пастушенко А. С.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ
ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 40

Попадич О. О., Кузьма І. М., Мельник О. В.

ВИВЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК УМОВА ПІДГОТОВКИ
МАГІСТРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 42

Рябошанка О. В., Новак В. П.

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМЛИВОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ
ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ 2 КЛАСУ У КОНТЕКСТІ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ..... 45

Усачова О. В., Сіліна Є. А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ
ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ «ВОЄННОГО СТАНУ»..... 46

Федурко О. М.

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ
ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ..... 49

СЕКЦІЯ 9. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

SECTION 9. PHILOLOGICAL SCIENCES 51

Стефурак Р. І., Романська О. Д.

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «ВІЙНА» В
ПОЕТИЧНОМУ ТЕКСТІ ОЛЬГИ СЛОНЬОВСЬКОЇ 51

СЕКЦІЯ 10. ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

SECTION 10. PHILOSOPHICAL SCIENCES..... 52

Мікосянчик О. П.

ФІЛОСОФСЬКИЙ ПРОСТІР ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЧАС ЯК ФОРМИ БУТТЯ
ЛЮДИНИ 52

СЕКЦІЯ 11. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

SECTION 11. HISTORICAL SCIENCES 54

Грацлі І. Ю.

БІЛЕ-ЧОРНЕ: ПРАВЛІННЯ ДЕСПОТА 54

Кузнєцов М. О.

ПЛАНІ РАДЯНСЬКОГО ТА НІМЕЦЬКОГО КОМАНДУВАННЯ НА ЛІТНЮ
КАМПАНІЮ 1942 РОКУ 56

СЕКЦІЯ 12. ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

SECTION 12. GEOGRAPHICAL SCIENCES 59

Опалов О. А., Москаль П. Є.

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ КУРОРТНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ
ЗАКАРПАТТЯ..... 59

СЕКЦІЯ 13. КУЛЬТУРОЛОГІЯ
SECTION 13. CULTUROLOGY..... 61

Множинська Р. В.

ЕТИЧНИЙ РАЦІОНАЛІЗМ СЕБАСТЬЯНА КЛЕНОВИЧА (XVI СТ.) 61

СЕКЦІЯ 14. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ
SECTION 14. POLITICAL SCIENCE..... 63

Асланов С. А.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЕТНОПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ У
ЕТНОПОЛІТОЛОГІЇ 63

СЕКЦІЯ 15. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ
SECTION 15. PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS 65

Кузнецов М. В., Поцілуйко П. В.

ЗМІСТ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ТА ЇЇ ВЛИВ НА
ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОФЦЕРА..... 65

Калиниченко О., Дерій К.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ МЕХАНІКИ У СПОРТИВНОМУ
ПЛАВАННІ..... 66

Одеров А. М., Первачук О. І., Лещінський О. В.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА СПОРТСМЕНІВ – АКТУАЛЬНЕ
ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ 68

The idea to start learning language with its production is highly favoured by the active CLIL proponent Ph. Ball, who metaphorically advocates ‘throwing students into the deep end of the pool’ of communication, insisting that in CLIL production should come first. Moreover, he asserts that in CLIL, the preferable model could be delineated as **Production – Practice – Presentation**, where the language is focused on later but bounden in context [2, p. 61].

In CLIL, there appear to be four basic types of activity that can assist students to progress both communicatively and cognitively. They are aimed at: enhancing peer communication; helping to develop reading strategies; guiding student oral and written production; engaging higher cognitive skills [1; 2, p. 126; 7]. Moreover, such activities implement academic, intellectual, cognitive, and social-emotional engagement of learners [4].

To summarize, CLIL can be successfully used in the classrooms in combination with other frameworks, which provide diversified learning activities ensuring incremental content and language acquisition. The role of the teacher is very important in this process, since he/she not only provides quality instruction, but also facilitates and guides students on their path to content and FL mastery.

References

1. Ball, Ph. CLIL. URL: <https://www.onestopenglish.com/clil/article-activity-types-in-clil/500800.article>
2. Ball, Ph., Kelly, K. & Clegg, J. Putting CLIL into Practice. Oxford : OUP, 2015. 320 p.
3. Harmer, J. The Practice of English Language Teaching. Edinburgh Gate, Harlow : Pearson Education Limited, 2007. 448 p.
4. Kang, R. Engagement is Everything: Three Pillars of Student Engagement. URL: <https://cpet.tc.columbia.edu/news-press/engagement-is-everything-three-pillars-of-student-engagement>
5. Loschky, L. Comprehensible Input and Second Language Acquisition: What is the Relationship? *Studies in Second Language Acquisition*. Illinois : Cambridge University Press, 1994. Vol. 16. No. 3. 1994. P. 303–323.
6. Vovk, O. (2017) Foreign Language Acquisition: A Communicative and Cognitive Paradigm. *Science and Education*. Науково-практичний журнал Південноукраїнського Національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Issue 6. P. 81–85.
7. Vovk, O. CLIL in University Methodological Classrooms. Unpublished manuscript. 2022. 21 p.

УДК 37.013

Козубовська І. В.

д.пел.н., професор, завідувач кафедри
загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет,

Булеза Б. Я.

аспірант,

Палкуш В. П.

аспірант

ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДО РОБОТИ З ДЕВІАНТНИМИ НЕПОВНОЛІТНИМИ В США

Проблема девіантної поведінки неповнолітніх та її профілактики є надзвичайно актуальною не тільки в Україні, але й багатьох зарубіжних країнах, зокрема, в США,

де накопичено значний досвід професійної підготовки фахівців до роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки.

Найбільш активну участь у роботі з проблемними дітьми в США беруть соціально-педагогічні працівники (соціальні педагоги, соціальні працівники). Їх підготовка здійснюється на 3 рівнях: бакалавр, магістр, доктор. Якщо бакалаври і магістри залучені в основному до практичної діяльності, то докторський рівень більше стосується участі у науково-дослідній роботі.

Рівень бакалавра соціальної роботи передбачає обов'язкове вивчення таких блоків дисциплін: загальнотеоретичні і природничо-наукові, загально-професійні та спеціалізовані. Навчальний план підготовки бакалавра зазвичай розрахований на 4 роки за денною формою навчання. Перші 2 роки вивчаються загальноосвітні предмети: англійська мова, іноземні мови, гуманітарні дисципліни, математика, природничі науки та інформатика. Далі студент планує під керівництвом викладача-консультанта проходження спеціалізованої навчальної програми з блоку загально-професійних дисциплін.

Блок загально-професійних дисциплін включає в себе такі курси: «Практика соціальної роботи», «Політика соціального забезпечення», «Поведінка людини у соціальному середовищі», «Методи соціальних досліджень», «Цінності і етика соціальної роботи», «Культурна різноманітність», «Соціальне і економічне право», «Групи ризику» та ін. [1].

Всі курси навчання майбутнього бакалавра можна розподілити на 3 групи: базові (загальна освіта в різних сферах), основні (загально-професійні) і курси за вибором. Курси за вибором дають можливість студентам знайомитися з різноманітними галузями знань, серед яких правознавство, геронтологія, медицина, психологія, дитяча та сімейна соціальна робота, соціальна робота в сільській місцевості, екстрене втручання або сексологія.

Блок основних курсів (загально-професійні дисципліни) включає 6 груп дисциплін. Перша група – підготовка до соціальної роботи: «Вступ до соціальної роботи», курси за вибором, практичні заняття-тренінги, спостереження за роботою соціальних агентств та ін. Друга група – дослідження взаємозв'язку поведінки людини і соціального середовища: курс «Поведінка людини і соціальне середовище». Студенти вивчають поведінкові моделі і особливості людей різної віри, раси, статі, культури. Третя група – практичні курси: вивчаються ролі і функції соціальних працівників. Заняття базуються на використанні методу вирішення проблем. В процесі навчання студенти відвідують різні соціальні агентства, що дозволяє їм в подальшому вибрати місце проходження практики. Четверта група – соціальна політика: вивчення історії соціальної політики та соціальних програм, їх впливу на зміни в суспільному житті, планування соціальної політики. П'ята група – наукові дослідження: студенти виконують невеликі наукові проекти, готують доповіді і матеріали для публікації, вивчають основи проведення наукової роботи та використання отриманих даних в практичній діяльності. Також ця група дисциплін передбачає вивчення курсу «Статистики». Шоста група – практика: практичне навчання на базі агентства і паралельне вивчення дисципліни «Практикум із соціальної роботи».

Бакалаври соціальної роботи повинні вміти працювати з різними групами клієнтів, для цього вони отримують універсальну підготовку.

Рівень магістра забезпечує підготовку до спеціалізованої практичної діяльності (соціальні працівники: медичні, дитячі та сімейні, із захисту прав дитини, судові та інші, які працюють з девіантними неповнолітніми). Магістри вивчають тільки професійно-спрямовані дисципліни (1 - 2 роки на денній формі і 4 роки на заочній

формі навчання). Деякі посади в сфері соціально-педагогічної роботи передбачають наявність ступеня магістра.

Важливе значення надається практичній підготовці, яка займає орієнтовно 50% навчального часу і відбувається в різних соціальних агентствах. Практична підготовка також включає практикум – заняття, які проводяться висококваліфікованими фахівцями-практиками один раз в тиждень під час проходження практики.

В сучасній вищій школі США у процесі підготовки фахівців соціально-педагогічної сфери використовують різні технології і методи навчання: технологія проблемного навчання, особистісно-орієнтована технологія, персоналізоване, індивідуалізоване (або тьюторське) навчання, технологія групової навчальної діяльності, навчання як дослідження, інтерактивні технології, інформаційні технології, технологія концентрованого навчання, портфоліо, кейс-метод, дистанційне навчання, консультування та ін. [2].

Слід відзначити, що характерною рисою організації освітнього процесу в США є комплексність у використанні технологій і методів.

Список літератури

1. Козубовська, О. Байбакова, С. Шпеник. Підготовка соціальних працівників США до міжкультурної взаємодії у професійній діяльності: монографія. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2016. 200 с.

2. McCune, S. Achieving educational excellence: The Agenda for the first decade of the XXI century. *Transforming education*. 2000. No.4. P. 7 - 14.

УДК 371.3

Пастушенко А. С.

канд. техн. наук.

доцент кафедри прикладної механіки та технічного сервісу
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Методика викладання – це прикладна наука, що означає, що у самому процесі навчання теорія та практика повинні поєднуватись не випадково, а у розумних пропорціях. Якщо вивчається складний матеріал, то під час роботи над ним переважає теорія: пояснення, розмірковування, дискусія та інші методи вивчення теорії. Коли вивчений новий матеріал закріплюється, формування в студентів відповідних вмінь та навичок вимагає його практичного освоєння, виконання вправ [3].

Інтенсивний розвиток умов у суспільстві ставить підвищені вимоги до якості підготовки та професійного розвитку фахівців у вищих навчальних закладах. У навчанні виділяють три основних елемента: знання, які накопичуються завдяки вивченню технічної літератури; вміння, здатність правильно викладати свою думку; та професійні навички. Зазначені елементи виступають з боку викладача як вроджені складові змісту навчання, а з боку студентів - як результати освоєння. Знання, вміння та навички тісно пов'язані між собою і природним чином вдосконалюють навчальний процес.

Технічні дисципліни відрізняються від гуманітарних тим, що при їх викладанні доводиться користуватися термінологічним та ілюстративним матеріалом різного рівня, починаючи від формул, схем, малюнків до графіків та баз даних.